

Temat : Mechanizmy regulujące życie społeczne.

Polecenie: Wymień podstawowe mechanizmy regulujące życie społeczne.

Załącznik: skan podręcznika WOS str.40.

kształtowanie ładu społecznego przez wartości, normy, postawy

hedonizm

(gr. *hedone* – rozkosz) – pogląd etyczny, według którego przyjemność jest najwyższym dobrem, celem życia i naczelnym motywem działania człowieka

utilitaryzm

(łac. *utilitas* – pożytek) – pogląd etyczny, według którego pożytek (korzyści, wygody) jednostki lub społeczeństwa są najwyższym celem ludzkiego postępowania

obowiązek określonego zachowania się człowieka w różnych sytuacjach życiowych

IV. Prawidłowości życia społecznego

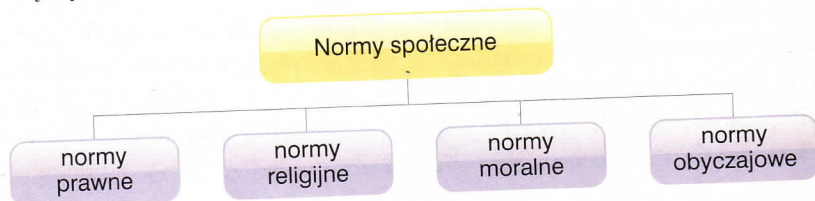
Życie społeczne jest zjawiskiem złożonym. Składa się z interakcji zachodzących zarówno pomiędzy jednostkami, jak i zbiorowościami społecznymi. Jednostki i grupy współpracują ze sobą, rywalizują, dochodzi między nimi do konfliktów. Zjawiska te są regulowane wartościami, normami i postawami, które są czynnikami kształtującymi ład społeczny danej zbiorowości.

1. Mechanizmy regulujące życie społeczne

Uczestnicząc w życiu społecznym, często dokonujemy **oceny** rzeczy i zjawisk, które nas otaczają. Mogą to być oceny dodatnie lub ujemne. Gdy oceniamy dane zjawisko lub rzecz pod kątem związanej z nim przyjemności lub przykrości, dokonujemy ocen hedonistycznych. Jeśli ocena dotyczy piękna lub brzydoty, dokonujemy ocen estetycznych. Oceniając przydatność danej rzeczy lub zjawiska, poddajemy je ocenie użytecznej. Gdy oceniamy w kategoriach dobra lub zła, dokonujemy ocen moralnych. Oczywiście, daną rzecz lub zjawisko oceniamy z różnych punktów widzenia. Gdy wybieramy prezent dla koleżanki, oceniamy jego walory estetyczne oraz przydatność i zastanawiamy się, czy sprawi jej przyjemność. W życiu dokonujemy również poważniejszych ocen, gdy na przykład wybieramy kierunek studiów. Oceniamy także postawy i zachowania innych ludzi.

Gdy w danej zbiorowości to samo zjawisko i te same rzeczy uzyskują w miarę zbieżne oceny, możemy mówić o pewnej **wartości społecznej**. Jeżeli większość społeczeństwa uznaje piękno róży, to jest to wartość estetyczna. Jeżeli większość społeczeństwa potępia znęcanie się nad zwierzętami, to jest to wartość moralna. W miarę spójny, funkcjonalny układ wartości składa się na **system wartości**. Wywiera on istotny wpływ na stosunki społeczne w danej grupie oraz na wybór celów grupowych. Jednak bardzo często uznawanie przez kogoś pewnej wartości wcale nie wpływa na postępowanie tej osoby. Samo uznanie uczciwości za wartość dodatnią nie wystarcza, trzeba bowiem jeszcze być uczciwym.

Wartości uznawane w danej społeczności są wyznacznikami **norm społecznych**, czyli nakazów i zakazów dotyczących zachowania człowieka. Spotykamy się z nimi niemal od urodzenia, w rodzinie (normą może być zakaz spóźniania się, nakaz dbania o porządek w swoim pokoju itp.). Podlegają im również zasady zachowania obowiązujące w szkole czy w grupie rówieśników. Normy są też czynnikiem regulującym stosunki między obywatelem i państwem.

Do podstawowych norm **my prawne**. W przeciwieństwie do innych norm, są one uznane za obowiązujące niezależnie od stanowienia norm prawnych. W tym celu politycznego takiego jak rząd lub samorząd terytorialny, które są ważne do egzekwowania. Są to osoby, którzy ich nie przejmują, a nie mandat za przekroczenie granic drzewa czy kara ograda.

W społeczeństwie funkcjonują normy prawne, które w społeczeństwie do norm prawnych, mają one charakter zbiorowości, mają one charakter wyznania. Najczęściej są to normy, które mogą być również uznane za normy dotyczące zawarcia umowy, zwłaszcza te określające warunki umowy moralne (np. nakaz nieważności za nieprzebieg wypadkach kłątwa, czyli).

Do najważniejszych norm **moralne** (etyczne). Mogą być to np. względny nakaz lub zakaz, który jest normą zakazującą mówić w niektórych wypadkach, np. domowności w odniesieniu do moralne nie tylko dotyczących tych grup społecznych (np. pociąga za sobą właściwości etyczne jest co najwyższe, więcej norm moralnych jest ganych w społeczeństwie, czamy do tej kategorii. Prowadzący nauczyciela jest niestety).

Najczęściej w życiu społecznym dotyczą one pewnych norm, które ogół regulują nasze postępowanie z innymi ludźmi (np. stosunek są również z pewnymi rywalizacji, takimi jak wesele, w sobie zachowania się, a nawet w sytuacji (np. w teatrze). Zmianie. Dzieje się tak szeregowa lizacja obyczajowości. Ni